

חליפת מכתבים עם הגאון רבי אביגדור נבנצאל

לכבוד

הגאון רבי אביגדור נבנצאל שליט"א

רבה של העיר העתיקה

י"ד אדר פורים דפרזים תשס"ט

פעיה"ק ירושלים תובב"א

אחדשה"ט וש"ת

בעת לומדי במשנ"ב הלכות פורים עם ההערות הנפלאות "ביצחק יקרא" ראיתי מה שהביא הדר"ג שליט"א בס"י תר"צ סעיף ט"ו להעיר בשם הגר"ד ארנד זצ"ל, דצריך להיזהר שלא יקרא את תיבת "ואת" של עשרת בני המן של בן זה עם בן אחר דהוי"ל קורא למפרע, עכ"ד.

והנה ילי"ע בדבר דענין קורא למפרע הוא שקורא פסוק או תיבה אחת לפני חברתה שלא כסדר כתיבתו, משא"כ הכא שכל קריאתו היא כסדר אלא שעינו הטעתו, אבל בקריאה זו הוי קורא על פה, כיון שלא קרא מתוך הכתב את התיבה הנצרכת, הגע עצמך מי שיקרא תיבה אחת שלא מן הכתב כלל אלא בע"פ, האם נימא דהוי קורא למפרע, פשיטא שלא נאמר כן, דכיון שזהו מקומו אמרינן שקורא על הסדר, וא"כ הי"נ הוי כקורא על הסדר אלא שלא קרא מתוך הכתב, ואינו כקורא למפרע כיון שאין כוונתו כלל לתיבה אחרת אלא לתיבה זו הנצרכת לו עתה.

ביקרא דאורייתא

יצחק מרדכי הכהן רובין

וזה אשר השיב לי בקצירת אמרים

בס"ד

שלום וברכה לכתר"ה

כשאני אומר "ואת" סתם, אני יכול לומר אחריו פרשנדתא או דלפון או מי שאני רוצה, אבל כשאני אומר "ואת" המיוחס לאריסי איני יכול ליחסו אל"ארידי וכדומה.

ביקרא דאורייתא

צעיר הלויים

אביגדור נבנצאל

ב.

קריאת כמה תיבות בעל פה שלא מתוך הכתב

בענין קריאת תיבות שלא מתוך הספר תורה, מצינו מחלוקת בפוסקים איך הדין בדיעבד כאשר חסרים תיבות בס"ת וכדומה, ומ"מ בודאי לכתחילה יש להשתדל לקרוא את כל התיבות מתוך הספר דווקא, ומצוי הדבר בבעל קורא העובר מעמוד לעמוד שאינו קורא את התיבות מתוך הספר אלא מזכרונו, וכן יש נערי בר מצוה ששינו את קריאת התורה היטב, אבל אינם קוראים מתוך הספר.

איסור קריאת פסוקים שלא מתוך הכתב

א. משנה יומא דף סח: ובעשור שבחומש הפקודים קורא על פה, והיינו שכה"ג ביום הכיפורים קורא פרשה מן התורה שלא מתוך הכתב. וכתב הרמב"ם פ"ב מתפילה ה"ח גבי בעל קורא שהוצרך לדלג ממקום למקום "והוא של יקרא על פה, שאסור לקרות שלא מן הכתב אפילו תיבה אחת", וביאר בכס"מ שהטעם שאסור לקרות על פה הוא מדין דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרן על פה, המבואר בסוגיא בגיטין דף ס. וביאר הכס"מ שם דשאני כה"ג ביום הכיפורים משום דאי אפשר בענין אחר. וכן נפסק להלכה בשו"ע סי' קמ"ד.

עליה לתורה לסומא

ב. כתב השו"ע סי' קל"ט ס"ג, דסומא אינו קורא בתורה לפי שאסור לקרות אפילו אות אחת שלא מן הכתב. ובסי' נ"ג סעיף י"ד ביאר בטעם האיסור משום דברים שבכתב אי אתה רשאי לאומרם בע"פ. [ועיין ביאור הגר"א סי' קל"ט שציין לתוס' סוטה דף לט. לחד תירוצא שרב ששת

♦ מוריה, שנה שלושים ואחת, גליון ד—ו (שסד—שסו), ניסן תשע"א